

Кафедра «Геології і прикладної мінералогії»

1. **Максимова Э. А. Особенности месторождений газовых гидратов при их разработке в различных горногеологических условиях / Э. А. Максимова // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Серія: Гірництво. – 2016. – Вип. 30. – С. 67-75. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_gir_2016_30_10.**

Дана оценка природным газовым гидратам, как одному из самых перспективных дополнительных источников энергоресурсов. Установлены закономерности распространения месторождений газовых гидратов, в зависимости от расположения плит континентов и океанических впадин. Предложен методологический подход описания процесса разложения газогидратов, путем ввода в расчетные показатели соответствующих характеристик вмещающих пород, исходя из состава отложений, слагающих ложа и материковые склоны тех или иных морей и океанов.

2. **Василенко О. Л. Особливості геологічної будови та розповсюдження пасток вуглеводнів у соляно-здвигових структурах Дніпровсько-Донецької западини / О. Л. Василенко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 44. – С. 12-16. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_44_4.**

Розглянуто структурні особливості локальних здвигів другого порядку у соляно-здвигових структурах (СЗС), умови формування та закономірності просторового розміщення пасток вуглеводнів у цих структурах. В залежності від напрямку здвигу, розташування вторинних здвигів і положення штокової солі відносно головної вісі здвигу, виникають модифікації геодинамічних режимів, що сприяють формуванню різних морфогенетичних типів СЗС та приурочених до них пасток вуглеводнів. Визначено, що за специфікою структурних рисунків здвигових порушень соляно-здвигові структури поділяються на 5 видів: чутівський (структура "ялинки"), східно-медведівський (структура "квитки"), меліхівський (структура "дуплекс стиснення"), веснянський (структура "пальмове дерево") нафтогазоносні та перспективний кочубіївський (структура "кінський хвіст") типи соляно-здвигових структур.

3. **Загороднов А. В. Критерии размещения нефтяных и газовых залежей в Днепровско-Донецкой впадине с учетом соляной тектоники / А. В. Загороднов // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 44. – С. 16-26. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_44_5.**

Аккумуляция нефти и газа в ловушках происходит в процессе их движения через толщу осадочных пород, как посредством фильтрации в плотных породах и коллекторах, так и посредством струйной миграции через зоны дробления и

трещиноватости пород, в местах тектонически-активных разрывных нарушений и соляных штоков. Рассмотрены вероятные варианты миграции и возможной генерации углеводородов в осадочных толщах пород на пути к месту своей аккумуляции в ловушках, а также скорости фильтрации нефти и газа в различных условиях.

4. **Поверенный С. Ф. Методика определения открытой пористости и коэффициента сжатия пор в пластовых условиях / С. Ф. Поверенный, В. М. Абеленцев, А. И. Лурье, Е. В. Поддубная // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 44. – С. 44-54. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_44_8.**

Целью данной работы является разработка методики и комплекса минимально необходимого оборудования, позволяющих выполнять в термобарических условиях пласта определения открытой пористости и статического коэффициента сжатия пор на базе производственной лаборатории геологического профиля. Полученная при внедрении этой методики информация об изменениях порового пространства под влиянием термобарических условий пласта повысит информативность и достоверность комплекса лабораторных исследований, а значит и всего комплекса работ по добыче нефти и газа.

5. **Фик І. М. Піднімання пластового тиску в газоконденсатному покладі як фактор підвищення ефективності його розробки / І. М. Фик, І. М. Фик // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 44. – С. 71-76. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_44_11.**

Підрахунок запасів газу за методом падіння пластового тиску можливий після відбору частини газу з покладу і його надійність тим вище, чим більше цей відбір. При цьому визначається тільки частина запасів газу, що дронується. У даній роботі показана можливість оцінки запасів газу до початку розробки покладу шляхом підйому в ньому пластового тиску закачуванням стороннього газу. По суті, це використання зворотного алгоритму методу підрахунку запасів газу по падінню пластового тиску. Щодо другого напрямку, то він є піонерським, тому що наразі ніде не використовувався.

6. **Барташук О. В. Системна організація диз'юнктивної тектоніки консолідованого фундаменту Дніпровсько-Донецького палеорифту. Частина 1 / О. В. Барташук // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 14-23. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_4.**

Стаття є першою з трилогії, присвяченої архітектурі консолідованого докембрійського фундаменту. Розглянуто тектонофізичні особливості геологічної

будови кристалічного фундаменту. На підставі статистичного аналізу просторової орієнтації лінеаментів вивчався характер прояву планетарної сітки мезотріщинуватості в регіоні. В архітектурі фундаменту встановлено 12 структурних напрямків планетарної регматичної сітки, по яких діагностовано 6 пар взаємно орто- гональних систем регіональних розломів. Визначено дві головні структуроформуючі системи, які належать до північно- західної діагональної системи планетарної решітки.

7. **Василенко О. Л.** Флюїодинамічна модель покладів вуглеводнів у соляно-здвигових структурах Дніпровсько-Донецької западини / О. Л. Василенко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 23-27. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_5.

Розглянуто особливості нафтогазоносності нового типу тектонічних структур – соляно-здвигових структур (СЗС), які встановлені автором у Дніпровсько-Донецькій западині (ДДЗ). За результатами проведених досліджень розроблена флюїодинамічна просторова модель утворення скупчень вуглеводнів у СЗС. Встановлено, що традиційні газоконденсатні родовища характеризуються: колекторами вторинного тріщинно-порового типу; двофазовою вуглеводневою складовою (газоконденсатні); єдиним газоводяним контактом (ГВК), що контролює масивно-пластовий поклад; максимальним аномально високим пластовим тиском (АВПТ) в покрівлі покладів безпосередньо під соляною покришкою і масивно-пластовими покладами.

8. **Височанський І. В.** Геологічні фактори формування пасткових умов у пермських відкладах Орчиківської палеодепресії Дніпровсько-Донецької западини / І. В. Височанський, І. М. Самчук // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 28-38. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_6.

Розглянуто (в теоретичному плані) різноманіття екранів та показана їх екранувальна і обмежувальна роль у формуванні пасток вуглеводнів. У числі різновидів, як основні, виділяються: покрівельний і підшовний флюїдоупори, літологічне виклинювання, надрозмивний і підрозмивний флюїдоупори, диз'юнктивне порушення, соляний масив, гідродинамічний напір та ін. Розглянуто місце прояву екранів та вирішальна (екранувальна) або другорядна чи підпорядкована (обмежувальна) їх роль у формуванні пасток. Конкретизована роль екранів в утворенні пасток, покладів і родовищ окремо нижньопермських і верхньокам'яновугільних відкладах на підняттях Орчиківської палеодепресії і показано істотні відміни типів пасток і покладів у зазначених товщах.

9. **Немець Л. М.** Підземні води як чинник стійкого розвитку регіону / Л. М. Немець // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 62-66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_10.

В даній статті були розглянуті підземні води як складова природно-ресурсного потенціалу території. Соціум в соціогеосистемах різних рівнів є найбільш активною компонентою, тому дуже динамічно змінює стан і властивості природних ресурсів. Використання підземних вод для водної меліорації ґрунтів і сільськогосподарського виробництва має певні особливості, пов'язані з вимогами до якості і хімічного складу води. Новітні природозгідні технології природокористування поки що досить повільно впроваджуються у виробництво, тому природно-ресурсний потенціал територій використовується нерационально.

- 10. Сухов В. В. Про особливості суфозії карбонатних порід / В. В. Сухов, В. Г. Суярко, О. В. Чуєнко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 74-79. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_12**

Розглянуто особливості суфозії карбонатних порід. На прикладі відкладень мергельно-крейдової товщі верхньої крейди південного крила Святогірської брахіантикліналі продемонстровано, що суфозія є наслідком фізичної (механічної) діяльності інфільтраційних вод з формуванням поверхневого і підземного твердого стоку.

- 11. Шевчук О. А. Біостратиграфія середньої юри центральної та східної частини платформної України / О. А. Шевчук // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 86-99. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhG_2016_45_14.**

Новими палеонтологічними даними доповнено Стратиграфічні схеми середньої юри східного схилу Українського щита, Дніпровсько-Донецької западини та північно-західної частини Донбасу. Стратиграфія середньоюрських відкладів платформної України проведена за допомогою різних груп фауни і флори. Крім палеонтологічних даних (в статті наведено повні спорово-пилкові комплекси та комплекси диноцист) відклади охарактеризовано за іншими групами мікрофосилій: кутикулами, трахеїдами, акритархами, мікрофорамініферами, рештками грибів, комах, та ін.

06.07.2017